

Itaque tam clare in his etiam elucescit veritas, quod cor suo pulsu sanguinem è vena caua in arteriam magnam traducat, & transfundat, perque tam patentes, & apertas vias, ac si in homine, quod dixi ambo ventriculi (eorum septo adempto) adinuicem peruii essent facti. Cum itaque maiori ex parte animalibus, & omnibus quodam tempore, patentissimæ istæ extent viæ, quæ transmissioni sanguinis per cor inferuiunt: restat vt illud perquiramus. Aut cur in quibusdam animalibus (vt in homine) iisque calidioribus, & adultis per pulmonum substantiam illud fieri non existimemus, quod in embryone natura per eas vias illo tempore quo pulmonum nullus erat vsus antea effecit, quas ob defectum transitus per pulmones coacta videbatur facere. Aut, cur melius sit (natura enim semper quod est melius facit) in adolescentibus sanguinis transire naturam omnino occlusisse, vias patentes illas quibus ante in embryone & foetu via fuerat, & omnibus aliis animalibus vitur, nec alias vllas pro illo sanguinis transitu aperuisse, sed sic omnino impedire.

Ita iam eo res cessit, vt iis qui in homine quærent vias, quomodo sanguis è vena caua in sinistram ventriculorum, & arteriam venosam permeat. Magis operæ pretium esset, & recte magis factum videretur, si ex dissectione animalium veritatem inuestigare vellent, vt causam inquirant, cur in maioribus, & perfectioribus animalibus, iisque adultis natura sanguinem transcolari per pulmonum Parenchyma potius veller, quam vt in cæteris omnibus per patentissimas vias (cum nullam aliam viam, & transitum excogitari posse intelligerent, siue hoc sit quod maiora, & perfectiora animalia sint calidiora, & cum sint adulta, eorum calor magis (vt ita dicam) igniatur & vt suffocetur sit procliuus: Ideo tranare, & traici per pulmones, vt inspirato aere contemperetur, & ab ebullitione, & suffocatione vindicetur, siue quid aliud tale. Sed hæc determinare, & rationem omnem reddere, nihil aliud agere est, quam propter quid pulmones facti sunt, speculari. Atque de his horumque vsu, & motu, & de euentatione omni, & aeris necessitate, & vsu, & cæteris huiusmodi: Et de variis organis, & differentibus huius causa in animalibus factis: tamen multa quam plurimis obseruationibus à me deprehensa sint: Tamen, ne nimium à proposito de motu, & vsu cordis hoc loco aberrando, aliud agere, & stationem relinquere, rem interturbare, & subterfugere videar, hæc proprio tractatu conuenientius exponenda relinquam. Et quæ restant vt ad propositum scopum reuertar confirmare pergam.

In

In perfectioribus nimirum & calidioribus animalibus, iisque adultis (vt in homine) sanguinem de dextro ventriculo cordis per venam arteriosam in pulmones, & inde per arteriam venosam in sinistram auriculam, & subinde in ventriculum cordis sinistram permeare contendit: Et primum posse hoc fieri, deinde ita factum esse.

CAPVT VII.

Sanguinem de dextro ventriculo cordis per pulmonum parenchyma permeare in arteriam venosam, & sinistram ventriculum.

Fieri autem hoc posse, & nihil esse, quo minus fiat, satis constat, cum & quomodo aqua per terræ substantiam permeans, riuulos, & fontes procreet, consideremus, aut quomodo per cutem sudores: per parenchyma renum, vrina fluat, speculamur. Animaduertendum est in iis, qui Aquis Spadenibus vtuntur: vel de la Madonna (vt aiunt) in agro Patauino, vel aliis acidulis, aut vitriolatis, vel qui ad congios ingurgitant potum, vt vna aut altera hora per vesicam emingant totum. Debet ista copia aliquantulum in concoctione immorari: debet per iecur (vt singulis diebus bis ingesti alimenti succum omnes confitentur facere) debet per venas, per renum parenchyma, per vretres in vesicam profluere.

Quos itaque audio negantes posse sanguinem, imo totam massam sanguineam, per pulmonum substantiam, æque ac succus alimentalis per iecur permeare, tanquam impossibile, & nullo modo credibile existimandum? Quod genus hominum (cum Poeta loquor) vbi volunt concedunt facile posse: vbi nolunt nullo modo: hic vbi opus est verentur, vbi nihilo opus, ibi non verentur affirmare.

Iecoris Parenchyma densius multo est, & similiter renum: pulmonum rarioris multo texturæ. Et si renibus & iecori conferatur spongiosæ.

In iecore nullum impellens, nulla vis cogens; in pulmone ex pulsu dextri ventriculi cordis impingitur sanguis, cuius impulsu distendi vasa, & porositates pulmonum necesse est. Præterea pulmones in respiratione eleuantur, & concidunt, quo motu necesse est, vt porositates, & vasa aperiantur, & claudantur, vt in spongiis contingit, & in omnibus par-

E 3

bus par-